

Rekenkamer Metropool Amsterdam

Begroting

28 juli 2017

2015
2016
2017

2018

2019
2020
2021

R m a

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	1^e begrotingswijziging 2017	7
3	Beleidsbegroting 2018	11
3.1	Onderzoeksprogramma's	11
3.2	Paragrafen	11
4	Financiële begroting 2018	15
4.1	Totaal overzicht van baten en lasten	15
4.2	Toelichting op de baten en lasten	16
4.3	Uiteenzetting financiële positie	20
4.4	Meerjarenramingen	23

R m a

1 Inleiding

De Rekenkamer Metropool Amsterdam (RMA) is een samenwerkingsverband voor het uitvoeren van de rekenkamerfunctie van de gemeenten Amsterdam en Zaanstad en bestaat sinds 1 juni 2010. In juli 2015 hebben de gemeenteraden van beide gemeenten besloten de samenwerking weer voor 6 jaar voort te zetten.

Missie

De RMA voert onafhankelijk onderzoek uit naar de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de aangesloten gemeenten. Voor de beleidsperiode 2016-2022 is een nieuwe beleidsvisie opgesteld die via de website van de rekenkamer is in te zien.

Begroting 2018 en de eerste begrotingswijziging 2017

In dit document is de ontwerpbegroting 2018 en de gewijzigde begroting 2017 opgenomen.

Eerste begrotingswijziging 2017

Hoofdstuk 2 bevat de begrotingswijziging 2017. Hierin zijn de kostencategorieën aangepast aan de verwachten kostenontwikkelingen in 2017. Daarnaast zijn de gemeentelijke bijdragen met 0,5% verhoogd vanwege de afspraak dat de bijdragen worden aangepast aan de ontwikkeling van de (CBS-)index voor loonkosten overheids personeel. De te betalen bijdragen van de gemeenten voor 2017 zijn evenwel niet verhoogd omdat de toegepaste indexering kan worden gedekt uit het resultaat van 2016.

Begroting 2018

De opzet van de begroting 2018 is aangepast aan de nieuwe voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) voor zover relevant voor de RMA. De begroting bestaat uit een beleidsbegroting (hoofdstuk 3) en een financiële begroting (hoofdstuk 4). In de beleidsbegroting wordt een toelichting gegeven op de onderzoeksprogramma's en zijn de voorgeschreven paragrafen opgenomen betreffende het weerstandsvermogen en de bedrijfsvoering. In de financiële begroting is tevens de meerjarenbegroting voor de periode 2018-2021 opgenomen.

Vaststelling van de begroting

Overeenkomstig artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen is de ontwerpbegroting 2018 (inclusief de eerste begrotingswijziging 2017) aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten voor een zienswijze voorgelegd. Op 19 juli 2017 heeft raad van Amsterdam positief geadviseerd over de voorgelegde ontwerpbegroting. De raad van Zaanstad heeft op 20 juli eveneens een positieve zienswijze op de begroting afgegeven.

Het bestuur van de RMA heeft na de besluitvorming in beide raden de begroting ongewijzigd vastgesteld op het totale uitgavenniveau. De vastgestelde begroting wordt op grond van artikel 11 van de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Metropool Amsterdam toegestuurd aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland en aan beide gemeenteraden.

Amsterdam, 28 juli 2017

dr. J.A. de Ridder
directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam

2 1^e begrotingswijziging 2017

Na de ontvangst van de zienswijzen van de gemeenteraden Amsterdam en Zaanstad is de begroting 2017 op 15 juli 2016 door de rekenkamer vastgesteld. In dit hoofdstuk is de 1^e begrotingswijziging 2017 opgenomen.

Resultaatbestemming 2016

De jaarrekening 2016 laat een resultaat zien van € 107.274. Besloten is om dit saldo als volgt te bestemmen:

- 1) Toevoeging aan de algemene reserve € 53.621
- 2) Vorming van een reserve indexatie 2017 € 9.860
- 3) Vorming van een reserve verzoekonderzoek Amsterdam € € 39.764

Het resterende deel van € 4.029 wordt terugbetaald aan de gemeente Zaanstad.

Toelichting op toevoeging algemene reserve € 53.621

Om schommelingen tussen de jaarlijkse onderzoeksuitgaven te kunnen opvangen is een algemene reserve in het leven geroepen. Indien in de toekomst vanwege extra onderzoeksinspanningen er een tekort ontstaat, kan dat tekort uit deze reserve worden gedekt. De rekenkamer heeft in overleg met de accountant als richtlijn voor het maximum voor de Algemene reserve een percentage vastgesteld van circa 15% van de jaarlijkse gemeentelijke bijdragen. Dit percentage is goedgekeurd door het Overlegorgaan RMA. Door € 53.621 toe te voegen aan de algemene reserve komt deze uit op € 300.000 oftewel circa 15% van de jaarlijkse bijdragen. Overigens zijn de reservemiddelen in formele zin eigendom van de gemeenten omdat de gemeenschappelijke rekenkamer geen rechtspersoonlijkheid bezit.

Toelichting op vorming een reserve indexatie 2017 € 9.860

Op basis van de huidige CBS-cijfers wordt verwacht dat de gemeentelijke bijdragen in de begroting 0,5% te laag zijn begroot. Bij het vaststellen van de jaarrekening heeft de rekenkamer besloten om deze verhoging volledig te dekken uit het gerealiseerde resultaat 2016. Om dit begrotingstechnisch te regelen is deze reserve gevormd van € 9.860. Deze reserve wordt in 2017 ook weer volledig afgewikkeld.

Toelichting op vorming van een reserve verzoekonderzoek Amsterdam € 39.764

Een bedrag van € 39.764 wordt voorlopig beschikbaar gehouden om de externe kosten van het verzoekonderzoek van de gemeenteraad van Amsterdam naar armoede te kunnen dekken. Hierbij gaat het om de kosten van het CBS en de afdeling OI S van de gemeente Amsterdam voor het verkrijgen en veredelen van relevante statistische gegevens.

Baten

Voor 2017 worden de baten als volgt begroot.

	Begroting 2017	1 ^e begrotings- wijziging 2017	Begroting 2017 na wijziging
bijdrage gemeente Amsterdam	1.791.250	8.950	1.800.200
bijdrage gemeente Zaanstad	182.040	910	182.950
Overige baten	P.M.	0	P.M.
totaal	1.973.290	9.860	1.983.150

Toelichting

In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat de bijdragen jaarlijks worden aangepast aan de prijspeilontwikkeling. De gemeentelijke bijdragen 2017 zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting met 0,5% verhoogd vanwege de afspraak dat de bijdragen worden aangepast aan de ontwikkeling van de (CBS-)index voor loonkosten overheidspersoneel. De feitelijk te betalen gemeentelijke bijdragen 2017 blijft evenwel gelijk omdat de toegepaste indexering kan worden gedekt uit het resultaat 2016.

Lasten

Naar aanleiding van de realisatie in 2016 en de huidige inzichten in de kostenontwikkeling is de begroting 2017 als volgt aangepast.

	Begroting 2017	1 ^e begrotings- wijziging 2017	Begroting 2017 na wijziging
Lasten			
personeelslasten	1.627.290	-14.436	1.612.914
huisvestingslasten	170.000	7.000	177.000
ICT-kosten	95.000	5.000	100.000
druk- en bindwerk	19.000	2.000	21.000
overige materiële kosten	52.000	0	52.000
bijdrage aan gemeenten	0	9.860	9.860
kapitaallasten	32.622	0	32.622
onvoorzien	10.000	0	10.000
totaal	2.005.912	9.484	2.015.396

Toelichting personeelskosten

De begrotingswijziging van de personeelskosten houdt verband met verschillende ontwikkelingen. Enerzijds is het budget verhoogd met € 39.764 vanwege de extra verwachte kosten voor het verzoekonderzoek naar armoede van de gemeente Amsterdam. Anderzijds is op het budget € 50.000 in mindering gebracht vanwege vacatures begin 2017. Verder zijn er enkele kleine aanpassingen doorgevoerd vanwege verschuivingen tussen enkele kostensoorten als gevolg van voortschrijdend inzicht.

Toelichting mutaties overige kostensoorten

De huisvestingskosten zullen in 2017 iets hoger uitvallen van voorzien vanwege de ingebruikname van een gemeenschappelijke servicebalie in het pand Weesperstraat 105A. Daarnaast verwachten we dat ook de *ICT-kosten* iets hoger zullen zijn als gevolg van dat de website wordt aangepast om onze rapporten meer interactief toegankelijk te maken. De *drukkosten* nemen toe vanwege een toenemend gebruik van infographics in onze rapporten. Verder is onder de kosten een post *bijdrage aan gemeenten* van € 9.860 opgenomen. Deze kostenpost hangt volledig samen met de indexering van de gemeentelijke bijdragen 2017 met 0,5%. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de resultaatbestemming 2016, hiervoor.

Resultaat

	Begroting 2017	1 ^e begrotings- wijziging 2017	Begroting 2017 na wijziging
Saldo van baten en lasten	-32.622	376	-32.246
onttrekking reserve softwarepakket	7.622	-	7.622
onttrekking reserve huisvesting	25.000	-	25.000
onttrekking reserve indexering 2017	-	9.860	9.860
onttrekking reserve verzoekonderzoek	-	39.764	39.764
vorming Reserve ICT	-	-50.000	-50.000
Resultaat	0	0	0

Als gevolg van de aanpassingen van de baten en lasten, zoals hiervoor is toegelicht, wordt het saldo van baten en lasten € 376 positief beïnvloed. De bij de 1^e begrotingswijziging voorgestelde mutaties van reserve kunnen als volgt worden toegelicht.

Onttrekking reserve indexering 2017 € 9.860

Bij de jaarrekening 2016 is besloten om de indexering van de gemeentelijke bijdragen 2017 met 0,5% te bekostigen uit het voordelig resultaat 2016 (zie jaarrekening 2016, Overige gegevens). Van het gereserveerde bedrag van € 9.860 is € 8.950 bestemd voor Amsterdam en € 910 voor Zaanstad. De betreffende bedragen zijn bepaald op basis van de jaarlijks door de gemeenten te betalen bijdragen aan de rekenkamer.

Onttrekking reserve verzoekonderzoek € 39.764

De gemeenteraad van Amsterdam heeft de rekenkamer verzocht om een onderzoek te doen naar het Armoedebeleid in Amsterdam. Bij dit onderzoek zullen externe kosten worden gemaakt. Deze kosten kunnen in overeenstemming met de gemeenschappelijke regeling worden doorbelast aan de gemeente die een verzoek indient. Hierbij gaat het om de kosten van het CBS en de afdeling OI en S van de gemeente Amsterdam voor het verkrijgen en veredelen van relevante statistische gegevens. Bij de jaarrekening 2016 is besloten om het resterende aandeel van Amsterdam (na de reservering voor de indexatie) van € 39.764 te bestemmen om de betreffende kosten kunnen dekken. Het resterende deel voor Zaanstad van € 4.029 is niet voor een specifiek doel bestemd en zal aan Zaanstad worden uitbetaald.

Vorming reserve ICT € 50.000

Voor het vergroten van de effectiviteit van het onderzoeksproces, het innoveren en digitaliseren in het openbaar maken van rapporten en het vervangen van apparatuur zijn diverse ICT-investeringen voorzien. Deze investeringen, die gepland staan voor 2017 en 2018, zullen overeenkomstig de richtlijnen worden geactiveerd. Om de jaarlijkse afschrijvingskosten te kunnen dekken wordt een reserve gevormd van € 50.000.

Investeringsbegroting

Voor het vergroten van de effectiviteit van het onderzoeksproces en vervanging van apparatuur zijn diverse ICT-investeringen voorzien. Deze investeringen, die gepland staan voor 2017 en 2018, bedragen in totaal maximaal € 50.000. Voor alsnog wordt ervan uitgegaan dat de investeringen over beide jaren gelijkelijk verdeeld zullen zijn.

3 Beleidsbegroting 2018

3.1 Onderzoeksprogramma's

Wat is de doelstelling van de RMA?

De RMA heeft als doel de controlerende rol van de gemeenteraden te versterken door onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur. De RMA stelt hiervoor jaarlijks onderzoeksprogramma's vast voor de gemeenten Amsterdam en Zaanstad.

Welke onderzoeken worden uitgevoerd?

Gemiddeld worden er op jaarbasis voor de gemeente Amsterdam circa 6 grote onderzoeken uitgevoerd. Voor de gemeente Zaanstad wordt gemiddeld één groot onderzoek uitgevoerd. Daarnaast worden er voor beide gemeenten ook verkenningen uitgevoerd ter voorbereiding van onderzoek en zijn er kleine onderzoeksprojecten, zoals opvolgingsonderzoeken. Opvolgingsonderzoeken zijn onderzoeken waarbij wordt nagegaan in hoeverre het college de aanbevelingen van eerdere onderzoeken heeft opgevolgd. Naar verwachting zullen er in 2018 voor Zaanstad 3 en voor Amsterdam 15 projecten worden uitgevoerd.

Verder zullen we in de maand december 2017 de onderzoeksprogramma's 2018 uitbrengen. Hierin vermelden we concreet welke onderwerpen in 2018 onderzocht zullen worden. Vooraf worden de gemeenteraden van Amsterdam en Zaanstad in de gelegenheid gesteld om suggesties te doen voor mogelijke rekenkameronderzoeken. Het is de wettelijke bevoegdheid van de directeur/bestuurder van de RMA om de onderzoeksprogramma's vast te stellen.

3.2 Paragrafen

Het BBV schrijft voor dat er een aantal paragrafen moeten worden opgenomen in de beleidsbegroting waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Wij beperken ons tot paragrafen over het weerstandsvermogen en de bedrijfsvoering.

3.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De risico's in de bedrijfsvoering zijn minimaal van omvang. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, zullen naar verwachting niet aan de orde zijn. De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. Deze heeft eind 2016, na de resultaatbestemming, een omvang van € 300.000. Dit is ongeveer gelijk aan het vastgestelde streefbedrag van circa 15% van de begrote jaarlijkse bijdragen van de gemeenten. Indien in de toekomst vanwege extra onderzoeksinspanningen er een tekort ontstaat, zal dat tekort uit de algemene reserve worden gedekt. Wanneer de algemene reserve boven de 15% uitkomt wordt in overleg met het overlegorgaan RMA nagegaan hoe die middelen worden bestemd.¹

---

¹ Het besluit over de bestemming van het jaarresultaat wordt in de jaarrekening vastgelegd onder "Overige gegevens van de jaarrekening".

Hieronder is de voorgeschreven tabel inzake financiële kengetallen - voor zover relevant voor de RMA- opgenomen.

Tabel 3.1 - Verloop van de kengetallen

	Jaar- rekening 2016	Begroting 2017 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2018	Meerjaren raming 2019	Meerjaren raming 2020	Meerjaren raming 2021
Solvabiliteitsratio	23%	88%	85%	83%	82%	81%
Netto schuldquote	-18%	-16%	-15%	-15%	-15%	-15%
Structurele exploitatieruimte	206%	-190%	0%	0%	0%	0%

De *solvabiliteitsratio* geeft aan in welke mate de bezittingen (vaste en vlottende activa) zijn gefinancierd met eigen vermogen (algemene reserve en bestemmings-reserves). Vanwege dat eind 2016 de gemeente Amsterdam haar jaarlijkse bijdrage nog niet had betaald was de stand van de vlottende activa (waaronder begrepen vorderingen) erg hoog. Hierdoor kwam de solvabiliteitsratio uit op 23%. We gaan ervan uit dat de gemeente Amsterdam in 2017 en volgende jaren tijdig haar gemeentelijke bijdrage al betalen. Hierdoor zal naar verwachting de solvabiliteits-ratio structureel boven de 80% uitkomen. Dit duidt op een bijzonder goede solvabiliteitspositie.

Een *hoge netto schuldquote* is een kengetal waarbij een relatie wordt gelegd tussen de netto schulden en de jaarlijkse totale baten. Voor dit verhoudingsgetal geldt hoe lager hoe beter. De VNG geeft als indicatie dat indien dit percentage uitkomt boven de 100%, een gemeente zou moeten opletten. De negatieve netto schuldquote van de rekenkamer weerspiegelt dat de netto schulden ten opzichte van de jaarlijkse gemeentelijk bijdragen zeer laag zijn. Dit is mede een gevolg van het beleid van de rekenkamer om investeringen met bestemmingsreserves te financieren.

De structurele exploitatieruimte is vanaf 2018 0%. Dat betekent dat de structurele inkomsten en structurele uitgaven elkaar in evenwicht houden. De positieve exploitatieruimte 2016 (+206%) en de verwachte negatieve exploitatieruimte (-190%) hangt samen met het gerealiseerde positieve saldo van baten en lasten in 2016 en de extra begrote incidentele uitgaven in 2017 (bijdrage in de indexatie 2017 en externe kosten verzoekonderzoek armoede Amsterdam).

3.2.2 Financiering

De rekenkamer financiert de lopende exploitatie met de ontvangen bijdragen van de deelnemende gemeenten, kortlopende schulden en de opgebouwde reserves. De rekenkamer heeft geen langlopende leningen aangetrokken voor de financiering van de vaste materiele activa. De financiering vindt plaats met bestemmings-reserves. De rekenkamer heeft een eigen bankrekening.

Doordat de rekenkamer – via de gemeente Amsterdam – onder het schatkist-bankieren valt van het rijk, wordt de bankrekening van de rekenkamer dagelijks door de Treasury van de gemeente afgeroomd of aangevuld, zodat het banksaldo op € 0,- uitkomt. Hierdoor ontstaat er een rekening-courantverhouding met de gemeente.

3.2.3 Bedrijfsvoering

Borging kwaliteit onderzoeken

Voor het beheersen en bewaken van de kwaliteit van rekenkameronderzoeken heeft de RMA een handboek ontwikkeld. Hierin zijn de procedures beschreven voor het doen van onderzoek en het publiceren van rapporten. Daarnaast heeft de RMA tezamen met de G4-rekenkamers en de Randstedelijke Rekenkamer een kwaliteitshandvest vastgesteld op basis waarvan onderlinge reviews plaatsvinden

Opleiding, arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van het bureau van de RMA is in dienst van de gemeente Amsterdam. De RMA volgt daarom het beleid van de gemeente aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De rekenkamer hecht eraan dat medewerkers zich blijven bekwamen. Daartoe wordt 4% van het personeelsbudget bestemd voor opleiding en nascholing.²

Automatisering en Informatisering

Voor de automatisering, informatisering en telefonie maakt de RMA gebruik van de diensten van de Dienst ICT van de gemeente Amsterdam. Voor het onderhoud en de ontwikkeling van de website wordt externe deskundigheid ingehuurd.

Financieel beheer

Voor het financieel beheer maakt de RMA gebruik van de diensten van het cluster Bedrijfsvoering van de gemeente Amsterdam. Periodiek wordt de getrouwheid van de financiële rapportages intern getoetst. Indien daar aanleiding toe is, vindt bijsturing plaats. Om te kunnen bewaken dat de onderzoeksinzet gebeurt naar rato van de bijdragen van de gemeenten wordt door de onderzoekers tijdgeschreven. De jaarrekening van de RMA wordt gecontroleerd door een externe accountant.

---

²De 4% is zowel bestemd voor de kosten van externe bureaus als voor de kosten van de uren die de medewerkers besteden aan opleiding, scholing en kennisontwikkeling.

R m a

4 Financiële begroting 2018

In dit hoofdstuk is de financiële begroting 2018 opgenomen inclusief de meerjarenbegroting 2017-2020. De indeling van de begroting 2018 wijkt flink af met die van voorgaande jaren vanwege een aanpassingen in het BBV.

De financiële begroting geeft inzicht in de begrote bijdragen van de deelnemende gemeenten en de kostenbudgetten voor de taakvelden rekenkamerfunctie en overhead. Tevens is een raming opgenomen van de te verwachten financiële positie voor 2018. Ter vergelijking zijn tevens de jaarrekeningcijfers 2016 en de begrotingscijfers 2017 na wijziging vermeld.

4.1 Totaal overzicht van baten en lasten

	jaarrekening 2016	begroting 2017 (na wijziging)	begroting 2018
baten	<i>realisatie</i>	<i>begroting</i>	<i>begroting</i>
(1) Inkomsten	1.982.486	1.983.150	2.023.720
lasten			
(2) taakveld rekenkamerfunctie	1.907.833	2.005.772	1.307.000
(3) taakveld overhead	-	-	736.720
(4) onvoorzien	-	10.000	10.000
totaal lasten	1.907.833	2.015.396	2.053.720
(5) saldo van baten en lasten	74.653	-32.246	-30.000
(5) mutaties reserves	32.622	-32.246	-30.000
(5) resultaat	107.274	0	0

De ter vergelijking opgenomen bedragen van de jaarrekening 2016 en de begroting na wijziging 2017 zijn gedeeltelijk anders samengesteld dan die in de begroting 2018. Bij de begroting 2018 zijn de overheadkosten, conform het BBV, op het taakveld Overhead verantwoord. Tot en met 2017 is de overhead een onderdeel van het programma/taakveld waarin de kosten van de primaire activiteiten zijn verantwoord.

4.2 Toelichting op de baten en lasten

In deze paragraaf worden de posten in het overzicht van baten en lasten toegelicht.

(1) Baten

De baten zijn als volgt te specificeren.

	jaarrekening 2016	begroting 2017 (na 1 ^e wijziging)	begroting 2018
Baten			
bijdrage Amsterdam	1.791.250	1.800.200	1.836.200
bijdrage Zaanstad	182.040	182.950	187.520
overige baten	9.196	P.M.	P.M.
<i>totaal</i>	1.982.486	1.983.150	2.023.720

Bijdragen gemeenten

In de gemeenschappelijke regeling is bepaald dat de raden van de deelnemende gemeenten voor een periode van zes jaar de jaarlijkse bijdrage aan de RMA vaststellen. Na 6 jaar kunnen nieuwe afspraken gemaakt worden over de jaarlijkse bijdragen van de deelnemende gemeenten. Dit is voor het laatst gebeurd in 2015 voor de periode 2016 tot en met 2021.

Conform de gemeenschappelijke regeling worden de bijdragen jaarlijks aangepast aan de loonkostenontwikkeling. Bij het opstellen van de begroting 2018 is ervan uitgegaan dat ten opzichte van 2017 de loonkosten met 2% zullen stijgen. Op basis van het (CBS-)index voor loonkosten overheids personeel worden de bijdragen nagecalculeerd. Een eventuele indexcorrectie wordt in een volgende begroting of begrotingswijziging verwerkt.

Overige baten

De RMA kan incidenteel overige baten realiseren door het op verzoek verzorgen van presentaties en gastcolleges. Ook komt het voor dat de rekenkamer opbrengsten verkrijgt door met andere rekenkamers samen te werken. De omvang van deze activiteiten is beperkt. In de begroting is daarom voor overige opbrengsten een *pro memorie* post opgenomen.

(2) Lasten – taakveld rekenkamerfunctie

Voor het uitvoeren van de onderzoeksprogramma's zijn de volgende budgetten beschikbaar.

	jaarrekening 2016	begroting 2017 (na 1 ^e wijziging)	begroting 2018
Lasten			
<i>taakveld rekenkamerfunctie (bestuur)</i>			
personeelslasten	1.506.094	1.612.914	1.271.000
huisvestingslasten	196.800	177.000	-
ICT-kosten	84.250	100.000	10.000
druk- en bindwerk	19.357	21.000	21.000
overige materiële kosten	49.189	52.000	-
bijdrage aan gemeenten	19.733	9.860	-
kapitaallasten	32.411	32.622	5.000
<i>totaal</i>	1.907.833	2.005.396	1.307.000

Personeelslasten

Onder de personeelskosten zijn de totale loonkosten opgenomen van het vaste en tijdelijke medewerkers die *rekenkameronderzoek* uitvoeren. De begrote bezetting voor het doen van onderzoek is 15,2 fte. Verder worden onder deze post de kosten geboekt van uitzendkrachten en externe deskundigen die worden ingehuurd voor de wenselijk geachte specialistische ondersteuning bij het uitvoeren van onderzoeken.

ICT-kosten

De ICT-kosten hebben betrekking op de kosten die specifiek samenhangen met het (beter) toegankelijk maken van rekenkamerrapporten op de website.

Druk- en bindwerk

Onder deze post worden de kosten opgenomen voor het opmaken, drukken, binden en verzenden van rapporten.

Afschrijvingskosten

Voor het effectiever maken van het onderzoeksproces worden investeringen gedaan in 2017 en 2018. De te verwachten afschrijvingskosten zijn onder deze post begroot.

(3) Lasten – taakveld overhead

	jaarrekening 2016	begroting 2017 (na 1 ^e wijziging)	begroting 2018
Lasten	<i>realisatie</i>	<i>begroting</i>	<i>begroting</i>
<i>taakveld overhead</i>			
personeelslasten	-	-	375.000
overige personeelskosten	-	-	20.000
huisvestingslasten	-	-	179.000
ICT-kosten	-	-	85.000
overige materiele kosten	-	-	52.720
kapitaallasten	-	-	25.000
<i>totaal</i>	-	-	736.720

Personeelslasten

Onder de personeelskosten zijn de loonkosten opgenomen van de medewerkers die volgens het BBV taken verrichten die tot de overhead worden gerekend. Allereerst betreft de kosten van de directeur/bestuurder. Daarnaast worden ook de kosten van de medewerkers van het secretariaat en het bureaumanagement volledig beschouwd als overheadskosten. Inclusief de directeur/bestuurder gaat het om 4 fte. Indien vanwege de behoefte aan specifieke deskundigheid of piekbelasting externe deskundigen of uitzendkrachten worden ingehuurd, worden deze kosten ook ten laste van dit budget gebracht.

Overige personeelslasten

De overige personeelslasten hebben betrekking op het budget voor onder meer externe opleidingskosten en kosten voor sociale activiteiten, voor zowel de onderzoekers als de overige medewerkers.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten hebben betrekking op de huur en de servicekosten van de kantoorruimte. Tevens zijn onder deze post de kosten begroot voor het schoonmaken en de periodieke vervanging van meubilair. RMA heeft 525 m² kantoorruimte gehuurd. Het huurcontract loopt tot 16 september 2025.

ICT-kosten

De ICT-kosten hebben betrekking op zowel de automatiseringskosten als op de kosten voor telecommunicatie. Deze faciliteiten neemt de RMA grotendeels af van de gemeente Amsterdam.

Overige materiële kosten

Onder deze post zijn de kosten begroot die de gemeente Amsterdam in rekening brengt voor het voeren van de financiële administratie en ondersteuning met betrekking tot personeelszaken. Verder zijn onder deze post de accountantskosten, de kosten van contributies voor brancheorganisaties, verzekeringskosten etc. begroot.

Kapitaallasten

De kapitaallasten 2018 hebben betrekking op de afschrijvingskosten de initiële verbouwings- en inrichtingskosten Weesperstraat 105A, 6^e verdieping (€ 25.000). Vanwege dat de rekenkamer de aanschaf met eigen middelen financiert, is besloten geen rentekosten te boeken.

(4) Lasten - Onvoorzien

	jaarrekening 2016	begroting 2017 (na 1 ^e wijziging)	begroting 2018
lasten			
<i>Onvoorzien</i>		10.000	10.000

In de begroting is een post *onvoorzien* opgenomen van € 10.000. Gelet op het feit dat onvoorzien posten bij de rekenkamer beperkt voorkomen is de post onvoorzien bepaald op 0,5% van de begrote inkomsten (en afgerond op duizenden euro's).

(5) Resultaat

	Jaarrekening 2016	Begroting 2017 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2018
Saldo van baten en lasten	74.653	-32.622	-30.000
vorming reserve ICT		-50.000	
onttrekking res. softwarepakket	7.621	7.622	
onttrekking res. huisvesting	25.000	25.000	25.000
onttrekking res. indexering 2017	0	9.860	0
onttrekking res. verzoekonderzoek		39.764	
onttrekking res. ICT			5.000
Resultaat	107.274	0	0

Het begrote saldo van baten en lasten is € 30.000 negatief. Dit tekort komt door de begrote kapitaallasten voor de investeringen in de huisvesting en ICT. Ter dekking van deze lasten zijn bestemmingsreserves gevormd waaruit de betreffende kapitaallasten kunnen worden gedekt. Door de betreffende dekking heeft de RMA een sluitende begroting.

Overzicht incidentele baten en lasten begroting 2018

Voor het begrotingsjaar 2018 zijn nog geen incidentele baten of lasten voorzien. Mochten dergelijke posten zich voordoen, dan zal daar een begrotingswijziging worden gemaakt of wordt de dekking gezocht binnen de bestaande begrotingsposten. Wel zal er naar verwachting circa € 25.000 van het ICT-investeringsbudget worden besteed. Deze kosten worden geactiveerd.

Overzicht beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
 Ter dekking van jaarlijkse afschrijvingslasten van de (geactiveerde) initiële inrichtings- en herhuisvestingskosten en ICT-investeringen zijn bestemmings-reserves gevormd. In totaal wordt op jaarbasis € 30.000 aan deze reserves onttrokken.

4.3 Uiteenzetting financiële positie

Voor de RMA worden voor eind 2017 en eind 2018 de volgende balansen geprognoseerd. Om inzicht te geven in de ontwikkeling van de diverse balansposten is tevens ter vergelijking de balans per 31 december 2016 toegevoegd.

Overzicht geprognoseerde balansen 2017-2018

	Balans 31-12-2016 <i>(voor resultaat-bestemming)</i>	Geprognoseerde balans 31-12-2017	Geprognoseerde balans per 31-12-2018
<i>Vaste activa</i>			
Huisvesting	225.000	200.000	175.000
Software / ICT-app.	7.622	25.000	45.000
<i>Vlottende activa</i>			
Liquide middelen	0	0	0
Vorderingen	1.838.112	360.000	360.000
Overlopende activa	0	40.000	40.000
Totaal activa	2.070.734	625.000	620.000
<i>Eigen vermogen</i>			
Algemene reserve	246.378	300.000	300.000
Reserve huisvesting	225.000	200.000	175.000
Reserve software	7.622	0	
Reserve ICT		50.000	45.000
Nog te bestemmen	107.274		
<i>Vaste schulden</i>	0	0	0
<i>Vlottende schulden</i>			
Kortlopende schulden en overlopende passiva	1.484.459	75.000	100.000
Totaal passiva	2.070.734	625.000	620.000

Hierna volgt een toelichting op verschillende balansposten.

Vaste activa

De investering in huisvesting betreft de verbouw- en inrichtingskosten in het pand Weesperstraat 105A, 6e verdieping. Deze worden in 10 jaar afgeschreven. Het huurcontract loopt 16 september 2015 tot en met 15 september 2025. Verder is er in de eerste begrotingswijziging 2017 een ICT-investeringsbudget opgenomen van in totaal € 50.000 voor de jaren 2017 en 2018.

Vlottende activa

Eind 2016 waren de vorderingen uitzonderlijk hoog, omdat de gemeente Amsterdam op 31 december 2016 haar bijdrage over 2016 nog niet heeft betaald. We gaan ervan uit dat volgende jaren de gemeente haar bijdrage wel tijdig betaald.

De verwachte vorderingen aan het eind van 2017 en 2018 betreffen de vorderingen op de deelnemende gemeenten in verband met door te belasten btw die verrekend kunnen worden met het Btw-compensatiefonds en de vordering op de gemeente Amsterdam in verband met de rekening-courantverhouding die wordt aangehouden vanwege de verplichting liquide middelen bij het rijk te stallen (het zogenaamde schatkistpapieren).

Eigen vermogen

Het verwachten verloop van het eigen vermogen is hieronder vermeld. De reserves worden daarna in het kort toegelicht.

Verloopoverzicht reserves

	31-12-2016 (voor resultaat- bestemming)	mutaties 2017	31-12-2017	mutaties 2018	31-12-2018
algemene reserve	246.378	53.622	300.000	0	300.000
<i>Bestemmingsreserves:</i>					
- huisvesting	225.000	-25.000	200.000	-25.000	175.000
- softwarepakket	7.622	7.622	0	0	0
- indexering 2017	0	9.860/ -9.860	0	0	0
- verzoekonderzoek Amsterdam	0	39.764/ -39.764	0	0	0
- ICT-investeringen	0	50.000	50.000	-5.000	45.000
totaal	479.000	71.000	550.000	-30.000	520.000

** Algemene reserve*

Met de vorming van de gemeenschappelijke regeling in 2010 heeft de RMA een financieel zelfstandige positie gekregen. Om de fluctuaties in de onderzoekskosten te kunnen opvangen streeft de RMA naar een algemene reserve van 15% van het jaarlijkse budget. Dit betekent een stand van circa € 300.000. Bij de jaarrekening 2016 is besloten om, ten laste van het positieve resultaat 2016, een bedrag van € 53.622 te doteren aan de algemene reserve. De algemene reserve is daarmee voldoende hoog om met eigen middelen jaarlijkse schommelingen in de uitgaven te kunnen op-

vangen. Maar het kan wel betekenen dat bij een omvangrijk verzoekonderzoek wij conform de afspraken in de gemeenschappelijke regeling een deel van de extra kosten in rekening moeten brengen bij de betreffende gemeente.

* Reserve huisvesting

De RMA heeft een reserve huisvesting voor de financiering van de initiële verbouwings- en inrichtingskosten. De jaarlijkse afschrijvingskosten van de betreffende verbouwings- en inrichtingskosten worden gedekt via een onttrekking aan deze reserve.

* Reserve softwarepakket

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2014 is besloten om voor de dekking van de afschrijvingskosten van het in 2014 aangeschafte softwarepakket een bestemmingreserve te vormen. Het pakket wordt in drie jaar afgeschreven. Eind 2017 zal deze reserve worden opgeheven aangezien de software dan volledig is afgeschreven en er geen middelen in deze reserve zitten.

* Overige reserves

Voor de overige reserves wordt korthedshalve verwezen naar de toelichting op de resultaatbestemming 2016 (reserve indexering 2017 en reserve verzoekonderzoek Amsterdam) en de toelichting op het (geraamde) resultaat 2017 (reserve ICT-investeringen).

Vorzieningen

Er zijn geen bijzondere uitgaven gepland of omstandigheden bekend, waarvoor voorzieningen moeten worden getroffen.

Vaste schulden

De RMA heeft geen langlopende leningen. Het beleid is om voor de financiering van investeringen bestemmingsreserves te vormen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Eind 2016 waren de kortlopende schulden uitzonderlijk hoog omdat de afdeling Treasury van de gemeente Amsterdam vanaf 1 juli 2017 via een rekening-courantverhouding alle kosten heeft voorgeschoten, terwijl anderzijds de gemeente Amsterdam zijn bijdrage 2016 voor het einde van het jaar nog niet heeft betaald.

4.4 Meerjarenramingen

In deze paragraaf zijn de meerjarenramingen van de balansen en exploitaties van de rekenkamer opgenomen. De ramingen zijn voorzien van een korte toelichting.

Meerjarenraming balansen RMA (per 31 december) in duizenden euro's

Activa	2018	2019	2020	2021
<i>Vaste activa</i>				
Huisvesting	175	150	125	100
ICT-voorzieningen	45	35	25	15
<i>Flottende activa</i>				
Liquide middelen	0	0	0	0
Vorderingen	360	360	360	360
Overlopende activa	40	40	40	40
Totaal activa	620	585	550	515
Passiva				
<i>Eigen vermogen</i>				
Algemene reserve	300	300	300	300
Bestemmingsreserves	220	185	150	115
<i>Vaste schulden</i>				
	0	0	0	0
<i>Flottende schulden</i>				
Kortlopende schulden /overlopende passiva	100	100	100	100
Totaal	620	585	550	515

Het beleid van de rekenkamer is om investeringen via de vorming van bestemmingsreserves met eigen middelen te financieren. De jaarlijkse afschrijvingskosten worden met deze reserves gedekt.

Meerjarenraming exploitatie RMA (in duizenden euro's)				
	2018	2019	2020	2021
Baten				
bijdragen gemeenten	2.024	2024	2.024	2.024
Lasten				
taakveld rekenkamerfunctie	1.307	1.312	1.312	1.312
taakveld overhead	737	737	737	737
onvoorzien	10	10	10	10
<i>Totale lasten</i>	<i>2.054</i>	<i>2.059</i>	<i>2.059</i>	<i>2.059</i>
Saldo van baten en lasten	-30	-35	-35	-35
Mutaties reserves	30	35	35	35
Resultaat	0	0	0	0

Korte toelichting op de meerjarenraming exploitatie RMA

De bedragen zijn gebaseerd op prijspeil 2018, zoals bij het opstellen van de begroting 2018 is voorzien.

Personeelsformatie

In de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een personeelsbezetting 18,2 medewerkers. 15,2 fte komen ten laste van het taakveld rekenkamerfunctie. De directeur en 3 fte (ondersteuners) komen ten laste van het taakveld overhead.

Incidentele baten en lasten

In de meerjarenraming zijn geen incidentele baten of lasten voorzien. Jaarlijks bij het opstellen van de jaarbegrotingen wordt bezien of er aanleiding is incidentele posten te begroten.

Structurele onttrekkingen aan reserves

De mutaties reserves hebben betrekking op onttrekkingen aan de bestemmingsreserves herinrichtingskosten huisvesting en ICT-investeringen. Deze onttrekkingen dienen om de afschrijvingslasten te dekken. Verwacht wordt dat vanwege ICT-investeringen vanaf 2019 jaarlijks € 35.000 aan de betreffende reserves zal worden onttrokken.

Ontwikkeling EMU-saldo

Het EMU-saldo is het geraamde onderscheidenlijk gerealiseerde saldo van de ontvangen en uitgaven, berekend op transactiebasis overeenkomstig de voorschriften van het BBV. Het verloop van het EMU-saldo voor de rekeningkamer is samengevat in onderstaande tabel. Alleen de posten die voor de rekeningkamer van toepassing zijn, zijn in de tabel opgenomen.

Tabel 4.1 - EMU-saldo per einde jaar (€ 1.000,-)

	Jaar- rekening 2016	Begroting 2017 (na 1 ^e wijziging)	Begroting 2018	Meerjaren Raming 2019	Meerjaren raming 2020	Meerjaren raming 2021
Exploitatie vóór mutaties reserves	75	-32	-30	-35	-35	-35
Afschrijvingen tlv exploitatie	32	33	30	35	35	35
Investeringen in (im-)materiële activa	90	25	25	0	0	0
Uitgaven aan gemeenten buiten de exploitatie om	0	0	4	0	0	0
EMU-Saldo	17	-25	-29	0	0	0

Doordat inkomsten en uitgaven vrijwel synchroon lopen is schommelt het EMU-saldo rondom € 0,-.

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
telefoon 020 25 478 08
info@rekenkamer.amsterdam.nl

